

Рейтинговий звіт KMNS 001-002 про визначення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Кам'янське
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	10.12.2019 р.
Дата оновлення:	21.01.2020 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA-
Прогноз:	стабільний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2015-2018 роки, I півріччя 2019 року та очікуваних даних за 2019 рік в цілому, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	10.12.2019	21.01.2020
Рівень рейтингу	uaA-	uaA-
Прогноз	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	оновлення

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaA-** характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «-» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Кам'янського підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості міста: співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в I півріччі 2019 року становило 101% (92,6% у 2018 році);
- зростанням доходної частини бюджету (без урахування трансфертів) протягом 2015-2018 рр. та I півріччя 2019 року;
- високим рівнем економічного розвитку міста – у розрахунку на 1 мешканця більшість показників, які характеризують стан міської економіки (обсяг реалізованої промислової продукції, зовнішньоторговельного товарообігу, роздрібного товарообороту, а також середньомісячна заробітна плата), перевищують середні по країні, що забезпечується роботою підприємств потужного промислового комплексу міста;
- відсутністю прямого та гарантованого боргу міської ради та помірним рівнем запланованого зростання консолідованого боргового навантаження бюджету міста.

Рівень кредитного рейтингу м. Кам'янського обмежується:

- суттєвою чутливістю господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків внаслідок низького рівня диверсифікації промислового комплексу міста за видами економічної діяльності та суттєвої концентрації надходжень до міського бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів – у 2018 році надходження від одного з основних платників (ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат») становили 27,3% доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів;
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- складною політичною ситуацією в країні та впливом негативних чинників на фінансовий ринок і нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки країни, що негативно впливає на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Загальна інформація про місто

Кам'янське¹ – місто обласного значення Дніпропетровської області, розташоване на берегах Кам'янського водосховища, у середній течії Дніпра, нижче греблі Середньодніпровської ГЕС. Територія міста становить 13,8 тис. га, протяжність зі сходу на захід складає 22 км, із півночі на південь – 18 км. Місто Кам'янське відноситься до переліку найбільших міст області та за чисельністю населення (239,4 тис. осіб станом на 01.07.2019 р.) займає 3-тє місце в регіоні після Дніпра та Кривого Рогу.

Адміністративно-територіальний устрій та управління в місті

Місто Кам'янське є самоврядною територіальною одиницею, в межах якої територіальна громада здійснює місцеве самоврядування, має свою комунальну власність, бюджет міста та органи місцевого самоврядування. Адміністративно територія міста поділяється на 3 райони: Південний, Дніпровський та Заводський. До підпорядкування Кам'янської міської ради відносяться також смт Карнаухівка та селище Світле (входить до складу Південного району).

Починаючи з жовтня 2015 року у Кам'янському районні у місті ради не створені². Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через міську раду, селищну раду смт Карнаухівка, виконавчі органи міської та селищної рад. У жовтні 2019 року міською радою було ухвалено рішення про ліквідацію районних адміністрацій та реорганізацію виконавчих органів міської ради. Дане рішення набуде чинності з 01.01.2020 р. Також у жовтні 2019 року, враховуючи звернення мешканців смт Карнаухівка щодо приєднання селища до складу міста, міською радою було ухвалено рішення про надання згоди на добровільне приєднання Карнаухівської територіальної громади, як старостинського округу, до Кам'янської міської територіальної громади.

Міський голова є головною посадовою особою територіальної громади. Він обирається відповідною територіальною громадою на основі загального виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років. За результатами виборів, що відбулися у жовтні-листопаді 2015 року, міським головою було обрано Білоусова Андрія Леонідовича, який отримав 51,84% голосів виборців. Вибори у міську раду проводились одночасно із виборами міського голови. Термін повноважень депутатського корпусу, який налічує 42 депутатських місця, становить 5 років.

¹ до 2016 р. - Дніпродзержинськ

² рішення Дніпродзержинської міської ради від 28.11.2014 № 1154-57/6 «Про неутворення районних у м. Дніпродзержинську рад»

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Кам'янське

Назва показника	2016	2017	2018	I півр. 2019	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	244,2	242,0	240,3	239,4	99,6
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	49,5	47,4*	45,0*	42,7*	94,8
Середньомісячна заробітна плата, грн.	4 803,7	6 151,8*	8 328,6*	10 307,4*	123,8
Заборгованість із виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду), млн. грн.	5,1	3,1	3,0	11,8	393,3
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	32 303,9	40 276,3	56 010,7	30 354,6	99,6**
Прямі іноземні інвестиції (станом на кінець звітного періоду), млн. доларів США	52,9	57,3	62,1	56,4	90,9
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	926,3	1 081,5	1 273,4	н/д	н/д
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	7,1	1,1	1,6	2,9	436,7**
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	156,5	163,1	390,8	182,0	123,9**
Доходи бюджету, млн. грн.	1 786,6	2 442,2	2 668,9	1 545,9	109,0**
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	1 818,8	2 443,1	2 654,9	1 360,8	97,1**
Прямий борг (без урахування середньострокових позик з Єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	0,0	0,0	0,0	0,0	-

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Дніпропетровській області, що надаються окремо за кожний квартал, починаючи з 01.01.2017 р.

** темп росту до відповідного періоду 2018 року

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (239,4 тис. осіб станом на 01.07.2019 р.) м. Кам'янське відноситься до середніх міст України. Протягом 2015-2018 рр. та I півріччя 2019 року чисельність населення скорочувалась, передусім, внаслідок природного скорочення. В окремих періодах мав місце також міграційний відтік, зумовлений тимчасовим погіршенням стану ринку праці внаслідок скорочення зайнятих на окремих провідних підприємствах. У 2018 році та I півріччі 2019 року сальдо механічного приросту в місті мало позитивне значення.

Зважаючи на структуру економіки Кам'янського – одного з важливих промислових центрів України – для міста характерною є залежність динаміки розвитку ринку праці від ефективної діяльності містоутворюючих підприємств, передусім металургійного комплексу, а також виробництва коксу, хімічної промисловості та машинобудування. Основними роботодавцями є такі великі промислові підприємства, як: ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат», АТ «ДНІПРОАЗОТ», ПрАТ «Южжокс», ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод», ПрАТ «Дніпровагонмаш». Протягом попередніх чотирьох років умови діяльності промислових підприємств, зокрема металургійної галузі, машинобудування та хімічної промисловості, залишалися складними, що негативно впливало на показники зайнятості населення. В аналізованому періоді відбулось скорочення зайнятих на окремих провідних підприємствах, а також застосовувались вимушені адміністративні відпустки та скорочення робочого часу. Відповідно, середньооблікова чисельність штатних працівників по місту в цілому зберігала тенденцію до скорочення. За розрахунками

агентства³, середньооблікова чисельність штатних працівників у м. Кам'янському протягом I півріччя 2019 року в цілому скоротилась на 5,2% (до 42,7 тис. осіб). За результатами січня-червня 2019 року питома вага зайнятих на підприємствах основного кола статистичної звітності у загальній чисельності наявного населення міста становила 17,8% та несуттєво поступалась відповідному показнику по Україні в цілому (17,9%).

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Кам'янського у 2015-2017 роках поступались темпам зростання аналогічного показника по країні. У 2018 році ситуація покращилась, проте рівень оплати праці, як і в попередніх періодах, залишався нижчим за середній показник по країні в цілому. Протягом I півріччя 2019 року рівень оплати праці за підрахунками агентства збільшився на 23,8% (на 13,1% по країні в цілому) до 10 307,4 грн., що перевищило середній показник по країні на 2,8%.

Незважаючи на щорічне скорочення середньооблікової чисельності зайнятих та нижчі за середні по країні темпи росту заробітної плати (в 2015-2017 рр.) динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб – основного джерела наповнення загального фонду бюджету міста – була позитивною протягом усього аналізованого періоду. У I півріччі 2019 року податок на доходи фізичних осіб формував 51,2% доходів загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів, а його обсяг збільшився на 28,5% до показника відповідного періоду минулого року. Рівень виконання плану (з урахуванням змін) був достатнім – 49,1% планового річного показника.

Протягом I півріччя 2019 року відбулося суттєве зростання обсягу невиплаченої заробітної плати працівникам (з 3 млн. грн. до 11,8 млн. грн.). Співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці також зросло та станом на 01.07.2019 р. складало 2,7%, що відповідає помірному рівню заборгованості. Основними боржниками були переважно підприємства державної форми власності, причини виникнення заборгованості – відсутність фінансування з державного бюджету.

Економічний потенціал міста Кам'янське характеризується, передусім, потужним багатогалузевим промисловим комплексом. Місто має також розгалужену транспортну мережу, розвинену комунальну інфраструктуру, мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності помірний. При цьому зберігається залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності провідних промислових підприємств та, відповідно, має місце суттєва чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків, як і в більшості інших міст України, на території яких також сформований потужний промисловий комплекс.

Рівень економічного розвитку міста Кам'янське високий, порівняно з багатьма іншими містами України зі співставною структурою економіки та адміністративно-територіальним статусом: у розрахунку на 1 мешканця основні показники, які характеризують стан міської економіки (обсяг реалізованої промислової продукції, зовнішньоторговельного товарообігу, роздрібного товарообороту, а також

³ у зв'язку із запровадженням нової методології звітування територіальні підрозділи Державної служби статистики надають основні показники статистики праці (середньооблікова чисельність штатних працівників та середньомісячна заробітна плата штатних працівників) окремо за кожний квартал, а розрахунки наростаючим підсумком (за півріччя або рік) не здійснюють

середньомісячна заробітна плата), перевищують середні по країні, що забезпечується роботою підприємств потужного промислового комплексу міста.

Основними платниками обов'язкових платежів до бюджету міста є підприємства промисловості (металургійного комплексу, з виробництва коксу, хімічної промисловості та машинобудування). Рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини бюджету є високим, крім того зберігається суттєва залежність від одного із основних платників – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат», платежі якого формували 27,3% доходної частини загального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів) у 2018 році.

Підприємства промислового комплексу визначають економічний профіль міста та відносяться до найбільших роботодавців та великих платників податків до бюджетів усіх рівнів. Виробничу діяльність у місті здійснюють 36 великих та середніх підприємств, на яких працює понад 22 тис. осіб (9,2% наявного населення міста). Основними галузями промислового комплексу міста протягом аналізованого періоду залишались металургія (провідне підприємство – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат»), хімічна (АТ «ДНІПРОАЗОТ», ПрАТ «Дніпровський завод мінеральних добрив») та коксохімічна галузі (ПрАТ «Южжокс» та ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»), машинобудування (ПрАТ «Дніпровагонмаш») та електроенергетика (Середньодніпровська ГЕС ПрАТ «Укргідроенерго»). У 2018 році підприємствами міста Кам'янське було вироблено 12% українського чавуну, 11,2% коксу, 20,7% вантажних вагонів.

Ситуація в реальному секторі економіки країни впродовж 2015-2018 рр. була складною. Негативні ділові очікування, збільшення вартості енергоресурсів, зростання цін на сировину, матеріали, товари, збереження складних умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності, складність отримання кредитних ресурсів, – усі ці та інші процеси негативно впливали на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність. Ситуація в промисловому комплексі країни впродовж I півріччя 2019 року характеризувалась незначним зростанням обсягів промислового виробництва за окремими галузями. У 2019 році на розвиток промислового комплексу позитивно впливали: сприятлива цінова кон'юнктура на ключових світових товарних ринках вітчизняного експорту (зокрема, ринку чорних металів), розширення торговельного співробітництва з країнами ЄС та зростання економік основних торговельних партнерів України. Стримували динаміку розвитку реального сектору проведення планових ремонтів на окремих об'єктах виробничої сфери, продовження дії заборони РФ на ввезення окремих видів машинобудівної продукції українського походження, транспортно-логістичні проблеми.

Вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу м. Кам'янського протягом аналізованого періоду був суттєвим. Обсяги реалізованої промислової продукції за більшістю основних галузей протягом 2016-2018 рр. та I півріччя 2019 року не мали сталої динаміки – в окремі періоди мало місце суттєве погіршення діяльності провідних підприємств металургійної галузі, хімічної та коксохімічної галузі, а також машинобудування, що у свою чергу впливало на динаміку надходжень до бюджету міста податкових платежів. За підсумками I півріччя 2019 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 30,4 млрд. грн., що майже відповідало показнику

відповідного періоду попереднього року в фактичних цінах та у розрахунку на 1 мешканця було в 4,2 рази більше аналогічного показника по країні.

Зважаючи на те, що основним промисловим підприємствам міста (передусім металургійного комплексу, хімічної та коксохімічної промисловості) притаманна експортна орієнтованість, чутливість промислового комплексу м. Кам'янського до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є значною.

Протягом попередніх років на динаміку зовнішньої торгівлі товарами підприємств України впливало зниження зовнішнього попиту на продукцію внаслідок зміни кон'юнктури світового ринку, а також труднощі з реалізацією на традиційних ринках збуту, в тому числі внаслідок припинення співробітництва України з Російською Федерацією у воєнній сфері та введення обмежень з боку Російської Федерації на поставки продукції українських підприємств. Крім того, на обсяги зовнішньої торгівлі (передусім експортних поставок) значною мірою впливають сповільнення розвитку світової економіки на фоні посилення політики протекціонізму з боку США, загострення логістичних проблем (відсутність переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, обмеження на транзит українських товарів через територію Російської Федерації, а також загроза ескалації конфлікту з РФ в Азовському морі).

Протягом 2015-2018 рр. (за виключенням 2016 року) динаміка зовнішньоторговельного товарообороту підприємств міста Кам'янське була позитивною. За результатами 2018 року внаслідок суттєвого зростання обсягів експорту товарів обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств міста перевищив аналогічний показник попереднього року на 17,7% та склав 1 273,4 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця в 2,1 рази більше середнього показника по країні. Сальдо зовнішньої торгівлі товарами протягом усього аналізованого періоду мало позитивне значення.

Залежність міста від іноземного капіталу є низькою – з початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 56,4 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця на 70,7% менше за середній показник по країні.

Інвестиційна активність на території Кам'янського значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. Результатом інвестиційної активності підприємств міста є модернізація, технічне переоснащення та розширення виробництва конкурентоспроможної продукції, підвищення енергоефективності, а також зменшення негативного впливу виробництва на навколишнє середовище. Також щорічно Кам'янська міська рада виділяє кошти на оновлення міської інфраструктури. Крім того, міською владою плануються до реалізації інвестиційні проекти у рамках співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, у напрямку зменшення енергоспоживання в бюджетній сфері, реконструкції системи водопостачання та водовідведення, зовнішнього освітлення.

Динаміка основних показників розвитку будівельної галузі країни у 2018 році та I півріччі 2019 року була позитивною. У цей період зростали обсяги капітальних інвестицій та індекс виробництва будівельної продукції завдяки інвестиційній активності підприємств (проведення ремонтних та будівельних робіт на виробничих

підприємствах) та сектора загальнодержавного управління (проведення ремонтних робіт на об'єктах транспортної інфраструктури, що фінансуються з бюджетів). Обсяг виробленої будівельної продукції підприємствами міста Кам'янське у фактичних цінах у 2018 році також зростав. Обсяги прийнятих в експлуатацію площ житлових будинків також зростали, але в розрахунку на 1 000 осіб наявного населення, як і в попередніх періодах, поступалися відповідним показникам по країні в цілому.

Комунальна власність та комунальне господарство

Розгалужене житлово-комунальне господарство міста Кам'янське забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Житлово-комунальному господарству м. Кам'янського, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Проблемою галузі житлового господарства є також значна потреба в коштах на проведення капітального ремонту інженерних мереж. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства. Крім того, проводиться підготовча робота у напрямку реалізації у цій сфері інвестиційних проєктів, спільних з міжнародними фінансовими організаціями.

Протягом 2016-2018 рр. та I півріччя 2019 року рівень проплати населення за житлово-комунальні послуги був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за окремими видами житлово-комунальних послуг (з тепlopостачання та гарячого водopостачання, водopостачання та водовідведення, а також управління будинками) зростав та станом на 01.07.2019 р. у розрахунку на 1 мешканця відповідав високому рівню боргу.

Кам'янська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом аналізованого періоду Кам'янська міська рада приватизацію комунального майна не здійснювала, та проводила обережну політику щодо продажу земельних ділянок. При цьому надходження від оренди землі та майна залишаються важливими постійними джерелами наповнення загального фонду місцевого бюджету.

Бюджет міста

Бюджет м. Кам'янського – бюджет місцевого самоврядування, зведений бюджет міста включає міський бюджет та селищний бюджет смт Карнаухівка. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. Департамент фінансів міської ради забезпечує реалізацію державної бюджетної політики на території міста, загальну організацію бюджетного процесу в місті та координує діяльність його учасників, виконує функції складання та виконання місцевого бюджету, контролю за витрачанням

коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету. За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету м. Кам'янського. Звіти про виконання бюджету складаються щомісячно. Річні та квартальні звіти про виконання міського бюджету затверджуються міською радою за поданням виконавчих органів ради. В місті Кам'янське забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету міста Кам'янське формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету м. Кам'янського.

Динаміка доходної частини бюджету міста Кам'янське (без урахування трансфертів) протягом 2015-2018 рр. та I півріччя 2019 року була позитивною. Рівень бюджетної забезпеченості у більшості бюджетних періодів (крім 2017 року) зберігався на високому рівні у порівнянні з іншими містами країни – співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в I півріччі 2019 року становило 101% (92,6% у 2018 році), що перевищує показники більшості міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та структурою економіки.

Зважаючи на структуру господарського комплексу, для бюджету міста Кам'янське характерним є значний рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, крім того має місце суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств. Відповідно, чутливість доходної частини бюджету міста до економічних ризиків є значною, як і в більшості інших міст України, на території яких також сформований потужний промисловий комплекс. На сьогодні рівень самостійності бюджету високий, м. Кам'янське протягом усього аналізованого періоду базову дотацію не отримувало, а в окремих бюджетних періодах мало статус міста-донора.

Бюджет м. Кам'янського за результатами виконання в 2015-2018 рр. та I півріччі 2019 року мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. Бюджет міста за підсумками I півріччя 2019 року виконано з профіцитом обсягом 185,15 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 180,34 млн. грн., профіцит спеціального фонду – 4,81 млн. грн. Виконання бюджету з профіцитом призвело до суттєвого зростання залишків бюджетних коштів та покращення показників ліквідності.

Ліквідність міського бюджету за результатами 2016-2018 рр. перебувала на низькому рівні за загальним та спеціальним фондами. Зважаючи на низькі показники ліквідності до міського бюджету протягом 2017 та 2018 років залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів (в межах бюджетного періоду) за загальним фондом. Протягом I півріччя 2019 року ліквідність бюджету міста зросла та станом на 01.07.2019 року перебувала на високому рівні.

Протягом I півріччя 2019 року до доходної частини бюджету міста надійшло 1 545,9 млн. грн., що на 9% більше, ніж обсяг надходжень у відповідному періоді 2018 року. При цьому приріст обсягу власних доходів бюджету міста (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 20,9%. Обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста (без урахування трансфертів) у 2019 році зростали, а рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів за результатами I півріччя 2019 року був високим. Уточнений річний план на 2019 рік за доходами в цілому було виконано у січні-червні 2019 року на 54,8%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду міського бюджету виконані на 52,2%, спеціального фонду – на 88,1%.

Обсяг видаткової частини міського бюджету міста Кам'янське за результатами I півріччя 2019 року становив 1 360,8 млн. грн., затверджений на 2019 рік план за видатками бюджету було виконано у січні-червні на 47,5%. Основними напрямками видатків бюджету було фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Значні обсяги видатків здійснювалися також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю». Відповідно до бюджетної реформи 2014 року було змінено джерела фінансування найбільших галузей бюджетної сфери (освіти та охорони здоров'я), які, починаючи з 2015 року, фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету. При цьому частка міста в сумарному обсязі фінансування зазначених галузей значна.

У I півріччі 2019 року рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету був прийнятний, але за окремими основними напрямками обсяг видатків суттєво скоротився. Зокрема це стосується соціального захисту і соціальної допомоги та охорони здоров'я: обсяги видатків за зазначеними галузями значною мірою залежать від надходжень трансфертів.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалася збереженням протягом 2016-2018 років низької питомої ваги капітальних видатків. У I півріччі 2019 року питома вага капітальних видатків становила 10,4%, що відповідає помірному рівню. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою.

Боргові зобов'язання міста

Протягом 2015-2018 рр. та I півріччя 2019 року міська рада запозичень до бюджету міста не здійснювала. Станом на 01.07.2019 р. боргові зобов'язання міста Кам'янське склалися із заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах. Прямий борг міської ради (без врахування позик, залучених із єдиного казначейського рахунку) станом на 01.07.2019 р. відсутній. У подальшому міська рада має наміри залучати кошти від міжнародних фінансових організацій для реалізації спільних проектів у сферах підвищення енергоефективності, реконструкції та технічного переоснащення систем водопостачання та водовідведення, термомодернізації будівель бюджетних установ та

капітального ремонту ліній зовнішнього освітлення із впровадженням енергозберігаючих технологій.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Кам'янського підтверджено на рівні **uaA-**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Кам'янське у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018	I півр. 2019
Податкові надходження	625 571,2	821 759,3	1 099 003,8	1 231 514,3	719 482,9
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	83 115,5	72 289,4	76 075,9	158 590,1	85 247,2
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	738 918,3	885 363,7	1 254 932,2	1 278 753,7	740 585,0
Операційні надходження всього	1 447 605,0	1 779 412,3	2 430 011,9	2 668 858,1	1 545 315,2
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	909 437,4	1 060 970,1	1 319 413,1	1 548 348,1	884 215,5
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	417 109,6	559 959,6	859 487,2	875 999,3	335 522,7
Операційні видатки всього	1 326 547,1	1 620 929,7	2 178 900,3	2 424 347,4	1 219 738,3
Операційний баланс	121 057,9	158 482,6	251 111,6	244 510,7	325 577,0
Фінансовий дохід	0,1	4 950,0	3,9	5,1	4,5
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	0,1	4 950,0	3,9	5,1	4,5
Поточний баланс	121 058,1	163 432,6	251 115,5	244 515,7	325 581,5
Капітальні надходження	95,3	2 239,0	130,5	55,0	602,7
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	12 070,3	0,0	0,0
Капітальні надходження всього	95,3	2 239,0	12 200,8	55,0	602,7
Придбання основного капіталу	84 522,7	94 048,4	98 827,9	146 079,6	113 615,0
Капітальні трансферти	71 810,7	103 806,2	165 353,1	84 495,3	27 413,8
Капітальні видатки всього	156 333,3	197 854,5	264 181,1	230 574,9	141 028,9
Капітальний баланс	-156 238,0	-195 615,5	-251 980,3	-230 520,0	-140 426,2
Баланс після капітальних видатків	-35 180,0	-32 182,9	-864,7	13 995,8	185 155,3
Кредитування (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	-35 180,0	-32 182,9	-864,7	13 995,8	185 155,3
Фінансування	35 180,0	32 182,9	864,7	-13 995,8	-185 155,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету м. Кам'янське, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018	I півр. 2019
Профіцит/дефіцит	-35 180,0	-32 182,9	-864,7	13 995,8	185 155,3
Фінансування	35 180,0	32 182,9	864,7	-13 995,8	-185 155,3
Зміни залишків	33 881,7	31 890,4	1 170,8	-11 714,8	-185 161,7
залишок на початок року	105 155,1	71 273,5	39 383,1	38 212,3	49 927,1
залишок на кінець року	71 273,5	39 383,1	38 212,3	49 927,1	235 088,8
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	273 684,0	35 293,8	0,0
Погашення	0,0	0,0	-273 684,0	-35 293,8	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	130 900,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	-130 900,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	1 298,3	292,5	-306,1	-2 281,0	6,4
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні показники виконання доходної частини бюджету м. Кам'янське, тис. грн.

Показники	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (план)	I півр. 2019 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податкові надходження	821 759,3	1 099 003,8	1 231 514,3	1 499 680,4	719 482,9	48,0	123,8
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	46,0	45,0	46,1	53,1	46,5	87,6	113,5
Податок на доходи фізичних осіб	350 673,7	471 443,9	606 999,7	755 000,0	370 634,9	49,1	128,5
Податок на прибуток підприємств	3 184,9	3 158,3	252,3	500,0	365,0	73,0	312,1
Рентна плата	0,3	168,3	297,1	327,0	0,1	0,0	0,1
Податки на власність	1,1	-80,2	0,0	0,0	0,0	-	-
Акцизний податок	53 070,7	59 125,9	64 612,5	73 040,0	32 853,3	45,0	114,3
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю з юридичних та фізичних осіб)	2 926,0	7 903,6	12 879,1	14 320,0	7 169,7	50,1	135,3
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	349 456,3	478 960,3	445 372,6	538 628,4	252 172,6	46,8	119,0
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	342,1	522,3	594,0	650,0	391,1	60,2	180,6
Єдиний податок	54 744,3	69 936,3	90 436,3	110 000,0	51 172,4	46,5	124,5
Місцеві податки й збори, крім єдиного податку та податків на нерухоме майно	-55,5	30,7	41,3	65,0	64,6	99,4	341,7
Інші податки та збори	7 415,3	7 834,5	10 029,4	7 150,0	4 659,3	65,2	91,5
Неподаткові надходження	77 239,4	76 079,7	98 595,2	76 553,1	45 251,8	59,1	100,7
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	4,3	3,1	3,7	2,7	2,9	107,9	92,3
Власні надходження бюджетних установ та організацій	56 435,8	59 826,8	67 795,9	57 269,7	33 670,3	58,8	107,8
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	4 947,9	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	3 274,4	2 787,7	4 310,5	3 115,0	1 405,7	45,1	60,9
Державне мито	2 363,4	547,8	784,7	848,4	526,2	62,0	180,7
Плата за надання адміністративних послуг	5 045,5	6 637,8	7 971,3	9 590,0	3 703,1	38,6	87,8
Інші неподаткові надходження	5 172,3	6 279,7	17 732,8	5 730,0	5 946,4	103,8	86,1
Доходи від операцій з капіталом	2 239,0	130,5	55,0	526,5	602,7	114,5	4 801,0
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,10	0,01	0,00	0,02	0,04	209,0	4 402,7
Кошти від продажу основного капіталу	20,8	19,5	22,8	26,5	5,2	19,5	41,1
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	2 218,2	111,1	32,1	500,0	597,5	119,5	-
Цільові фонди	0,0	0,0	60 000,0	40 000,0	40 000,0	100,0	100,0
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,0	0,0	2,5	1,5	2,6	182,5	91,7
Разом доходів	901 237,7	1 175 214,1	1 390 164,4	1 616 760,0	805 337,4	49,8	120,9
Трансферти з державного бюджету	850 237,5	1 257 211,2	488 790,2	477 724,0	278 115,7	58,2	103,0
Трансферти, які передаються між місцевими бюджетами різних рівнів або між бюджетами однієї підпорядкованості	35 126,2	9 791,3	789 963,5	727 578,9	462 469,3	63,6	96,0
Усього	1 786 601,4	2 442 216,6	2 668 918,2	2 822 062,9	1 545 922,4	54,8	109,0

Джерело: Кам'янська міська рада

Основні показники виконання видаткової частини бюджету м. Кам'янське, тис. грн.

Показник	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (план)	I півр. 2019 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Державне управління	79 339,8	97 558,8	132 314,0	174 072,1	78 627,3	45,2	133,0
Освіта	519 553,0	628 530,4	738 983,1	890 354,6	465 309,7	52,3	117,5
Охорона здоров'я	305 347,3	382 101,0	406 544,1	388 439,2	179 898,0	46,3	90,2
Соціальний захист і соціальна допомога	484 520,3	770 228,4	766 105,8	566 462,2	276 331,2	48,8	56,3
Культура і мистецтво	44 468,5	58 471,5	42 327,2	49 389,3	23 589,0	47,8	117,2
Фізична культура і спорт	23 363,4	26 946,0	31 835,4	37 807,1	18 309,8	48,4	107,4
Житлово-комунальне господарство	132 595,9	184 296,6	253 637,8	384 514,5	216 164,7	56,2	266,7
Економічна діяльність, в т. ч.	X	X	265 884,0	347 042,4	96 741,8	27,9	73,3
Землеустрій	2,0	0,0	0,0	161,4	48,0	29,7	-
Будівництво та регіональний розвиток	20 084,4	29 571,8	44 978,4	66 630,2	17 866,2	26,8	153,0
Транспорт	80 502,7	98 144,2	79 810,5	130 737,6	49 569,3	37,9	141,9
Зв'язок, телекомунікації та інформатика	X	X	4 294,0	4 600,0	2 832,2	61,6	247,4
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	83 817,3	109 306,8	136 801,1	144 913,2	26 426,1	18,2	31,4
Цільові фонди	20 611,7	7 296,4	X	X	X	-	-
Інша діяльність, в т. ч.	X	X	12 443,3	18 031,5	5 625,8	31,2	87,0
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	352,2	200,0	124,0	160,9	0,0	0,0	-
Громадський порядок та безпека	X	X	916,6	916,6	459,5	50,1	89,2
Охорона навколишнього природного середовища	0,0	2 231,1	8 104,9	10 370,6	2 689,2	25,9	61,5
Засоби масової інформація	712,5	1 287,1	3 297,8	6 110,3	2 477,1	40,5	157,0
Обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	373,0	0,0	0,0	-
Резервний фонд	X	X	0,0	100,0	0,0	0,0	-
Видатки, не віднесені до основних груп, та інші видатки	3 726,8	4 967,0	X	X	X	-	-
Разом видатків	1 798 997,9	2 401 137,1	2 650 074,7	2 856 112,8	1 360 597,1	47,6	97,1
Трансферти іншим бюджетам	19 786,3	41 944,3	4 847,7	10 893,8	170,0	1,6	-
у т.ч. реверсна дотація	3 946,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Разом	1 818 784,3	2 443 081,3	2 654 922,4	2 867 006,6	1 360 767,1	47,5	97,1

Джерело: Кам'янська міська рада